

**RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA DLA KADRY SPECJALISTYCZNYCH CENTRÓW
WSPIERAJĄCYCH
EDUKACJĘ WŁĄCZAJĄCĄ (SCWEW)**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Redakcja merytoryczna

Agnieszka Pietryka

Warszawa 2025

Wydanie II

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja opracowana w ramach realizacji projektu „Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027

Spis treści

1.	Charakterystyka założeń programu.....	4
1.1.	Rola, zadania i kompetencje kadry SCWEW, wynikające z Modelu SCWEW	4
1.2.	Profil kompetencyjny kadry SCWEW	5
2.	Cele szkolenia	12
2.1.	Cel ogólny: przygotowanie do pełnienia roli Lidera i ekspertów SCWEW.	12
2.2.	Cele szczegółowe:.....	12
3.	Metody prowadzenia zajęć.....	13
4.	Środki i materiały	16
4.1.	Materiały merytoryczne:.....	16
4.2.	Sprzęt i technologie wspierające nauczanie:.....	17
4.3.	Zasoby dydaktyczne do pracy indywidualnej i grupowej:	17
4.4.	Środki wizualne i motywacyjne:	18
5.	Moduły szkolenia	18
6.	Cele, treści i zasoby dotyczące poszczególnych modułów	19
6.1.	Moduł I. Zespół SCWEW – realizacja celów i zdań. Integracja zasobów.	19
6.2.	Moduł II. Zarządzanie procesem edukacyjnym w grupie i klasie zróżnicowanej.....	22
6.3.	Moduł III. Wspieranie procesu edukacyjnego w grupie i klasie zróżnicowanej: ocena funkcjonalna, uniwersalne projektowanie w edukacji i zasady wczesnego wspomagania rozwoju na etapie wychowania przedszkolnego.....	27
6.4.	Moduł IV. Realizacja wsparcia przez SCWEW oraz ocena jego efektywności	31
6.5.	Moduł V. Współnauczanie i budowanie relacji – metodyka pracy z dorosłymi w edukacji włączającej.....	34

1. Charakterystyka założeń programu

W ramach projektu „Opracowanie modelu funkcjonowania Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW)”, realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, wypracowano Model funkcjonowania Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (zwany dalej Modelem SCWEW). Ramowy program wynika z Modelu SCWEW i ma na celu przygotowanie kadry oraz liderów i liderek SCWEW do pełnienia ich funkcji. Ramowy program szkolenia dla kadry, liderów i liderek SCWEW został zweryfikowany na podstawie doświadczeń wynikających z pilotażu, aby odpowiadał na aktualne potrzeby w zakresie edukacji włączającej i społecznej inkluzji.

Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą (SCWEW) to zespół działający w placówkach specjalnych, który wykorzystuje zarówno własne zasoby kadrowe i merytoryczne, jak i wsparcie zewnętrzne. Jego głównym celem jest podnoszenie kompetencji kadry pracującej z grupami zróżnicowanymi w przedszkolach, szkołach poprzez wsparcie nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek oraz dyrektorów i dyrektorek w tworzeniu optymalnych warunków rozwoju uczniów, dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb¹.

1.1. Rola, zadania i kompetencje kadry SCWEW, wynikające z Modelu SCWEW

Zgodnie z założeniami modelu SCWEW, kadra jest odpowiedzialna za realizację zadań związanych z poprawą dostępności przedszkoli i szkół ogólnodostępnych, wspieraniem tworzenia inkluzywnego środowiska edukacyjnego oraz tworzenie przestrzeni do współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy przedszkolami, szkołami ogólnodostępnymi i przedszkolami, szkołami, placówkami specjalnymi.

W odniesieniu do modelu SCWEW, kluczowe znaczenie ma odpowiedni dobór kadry, która powinna dysponować zarówno kompetencjami merytorycznymi, jak i interpersonalnymi. Istotnym zadaniem jest kształtowanie kultury współpracy i otwartości, a także promowanie wzajemnego uczenia się i wspólnego rozwiązywania problemów. Współpraca w zespole, traktowana jako fundament efektywnego działania, jest niezbędnym elementem w realizacji celów SCWEW. Współdziałanie sprzyja tworzeniu innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych i skutecznemu wdrażaniu idei edukacji włączającej.

¹ Model funkcjonowania Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW), pod red. A. Pietryka, Warszawa 2023

Jednym z kluczowych zadań kadry SCWEW jest promowanie edukacji włączającej, która nie tylko zapewnia uczniom i uczennicom o zróżnicowanych potrzebach dostęp do nauki, ale również integruje środowisko szkolne. Działania kadry SCWEW ukierunkowane są na wsparcie nauczycieli i nauczycielek oraz specjalistów i specjalistek w skutecznej pracy ze zróżnicowanymi zespołami i wspieraniu uczennic i uczniów w zaspokajaniu ich indywidualnych potrzebach edukacyjnych i społecznych.

Model SCWEW szczególnie podkreśla znaczenie ciągłego rozwoju zawodowego członków zespołu. Współczesne wyzwania edukacyjne wymagają od pracowników specjalistycznego centrum nieustannego wzbogacania swojej wiedzy i kompetencji, aby skutecznie stawiać czoła wymaganiom wynikającym z założeń edukacji włączającej. Tworzenie przestrzeni do dzielenia się doświadczeniami, wspólnej pracy nad nowatorskimi rozwiązaniami edukacyjnymi oraz integracji różnych podejść stanowi fundament działalności kadry SCWEW, umożliwiając skuteczne wspieranie przedszkoli, szkół ogólnodostępnych.

Należy podkreślić, że efektywność działań kadry SCWEW w dużej mierze zależy od jakości relacji w zespole, opartych na wzajemnym zaufaniu i pomocy. Relacje, oparte na szacunku i otwartości, mają bezpośredni wpływ na jakość pracy i zaangażowanie wszystkich członków kadry, co z kolei przekłada się na jakość świadczonego wsparcia dla przedszkoli i szkół ogólnodostępnych.

Kadra SCWEW nie tylko pełni funkcje doradcze i wspierające, ale również wykorzystuje swoją wiedzę i doświadczenie do rozwijania środowisk edukacyjnych. Celem działań jest budowanie zrównoważonego i inkluzywnego środowiska edukacyjnego, sprzyjającego rozwojowi kompetencji i współpracy na rzecz realizacji wspólnych celów. Współpraca w zespole jest zatem kluczowym elementem, który zapewnia efektywność działań kadry SCWEW oraz przyczynia się do sukcesu realizowanych inicjatyw edukacyjnych.

1.2. Profil kompetencyjny kadry SCWEW

Profil kompetencyjny kadry SCWEW uwzględnia kompleksowy zestaw umiejętności i wiedzy, które są niezbędne do skutecznego wspierania nauczycieli i nauczycielek oraz specjalistów i specjalistek pracujących w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Kadra SCWEW pełni rolę doradczą i wspierającą w zakresie tworzenia inkluzywnego środowiska edukacyjnego, ich praca koncentruje się na wspomaganie kadry pedagogicznej, a nie bezpośrednio na uczennicach i uczniach. Aby skutecznie realizować swoje zadania, przedstawiciele kadry muszą posiadać wiedzę i umiejętności w następujących obszarach:

Kompetencje merytoryczne

Kadra SCWEW powinna dysponować wiedzą z zakresu edukacji włączającej, pedagogiki specjalnej, psychologii oraz prawa oświatowego. Niezbędne jest również zrozumienie zagadnień związanych z zarządzaniem edukacją, organizowaniem wsparcia dla nauczycieli i nauczycielek oraz adaptowaniem programów edukacyjnych do potrzeb uczennic i uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi. Kompetencje merytoryczne kadry specjalistycznego centrum obejmują:

- **znajomość teorii i praktyki edukacji włączającej** – kadra SCWEW powinna dysponować wszechstronną wiedzą na temat edukacji włączającej oraz być w stanie wspierać nauczycieli i specjalistów z przedszkoli i szkół ogólnodostępnych w zakresie stosowania różnych metod i strategii pracy z grupą dzieci oraz uczniów i uczennic o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Ich zadaniem jest wspieranie nauczycieli i nauczycielek w dostosowywaniu metod dydaktycznych, które umożliwiają efektywną pracę z całą klasą, uwzględniając potrzeby uczniów i uczennic wymagających szczególnych form wsparcia.
- **znajomość przepisów prawa dotyczących edukacji włączającej i dostępności edukacyjnej** – kadra SCWEW powinna znać obowiązujące przepisy oraz regulacje prawne dotyczące edukacji włączającej i dostępności edukacyjnej. Ich rola polega na udzielaniu wsparcia nauczycielom i specjalistom w zakresie interpretacji tych przepisów oraz ich wdrażania w codziennej pracy dydaktycznej i wychowawczej, szczególnie w kontekście organizowania pracy z grupą dzieci oraz uczniów i uczennic o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.
- **umiejętność projektowania i wdrażania programów edukacyjnych** – kadra SCWEW powinna posiadać kompetencje projektowania oraz wdrażania programów edukacyjnych, które wspierają nauczycieli i nauczycielki w pracy z grupą dzieci i uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Ich rola polega na wsparciu nauczycieli i specjalistów w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych w tworzeniu warunków i standardów pracy, które uwzględniają zróżnicowanie potrzeb dzieci i uczniów w grupie czy klasie. Działania te mają na celu stworzenie inkluzyjnego środowiska edukacyjnego, które sprzyja efektywnej pracy grupowej, umożliwiając każdemu dziecku oraz uczniowi i uczennicy pełne uczestnictwo w zajęciach.
- **umiejętność pracy z dorosłymi** – kadra SCWEW powinna posiadać kompetencje umożliwiające efektywną pracę z dorosłymi, w tym nauczycielami i specjalistami, w zakresie ich rozwoju zawodowego oraz wsparcia w pracy z grupą dzieci i uczniów o zróżnicowanych

potrzebach edukacyjnych. Należy tu wymienić: kompetencje dotyczące organizowania i prowadzenia szkoleń, warsztatów oraz spotkań, które mają na celu rozwijanie umiejętności dydaktycznych oraz kompetencji w obszarze edukacji włączającej. W pracy kadry SCWEW kluczowe jest przekazywanie wiedzy w sposób jasny i przystępny, dostosowany do specyfiki pracy dorosłych. Wymaga to uwzględnienia doświadczenia zawodowego oraz potrzeb związanych z wdrażaniem nowych metod i strategii w zróżnicowanym środowisku edukacyjnym, a także refleksji nad własną praktyką. Kompetencje te obejmują także zdolność do udzielania wsparcia merytorycznego w procesie rozwiązywania problemów edukacyjnych oraz motywowania do zmiany praktyk dydaktycznych w celu osiągnięcia lepszych wyników w nauczaniu uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami.

Kompetencje interpersonalne

Kadra SCWEW, aby efektywnie realizować swoje zadania powinna budować relacje z nauczycielami i nauczycielkami oraz specjalistami i specjalistkami z przedszkoli, szkół ogólnodostępnych. Kluczowe są kompetencje interpersonalne, umożliwiające skuteczną komunikację, sprzyjającą wymianie wiedzy i doświadczeń między innymi w zakresie dostosowywania metod pracy do potrzeb dzieci i uczniów o zróżnicowanych wymaganiach edukacyjnych. Dobre relacje interpersonalne umożliwiają także tworzenie środowiska sprzyjającego wspólnemu rozwiązywaniu problemów edukacyjnych oraz integracji zespołów edukacyjnych. Kluczowe umiejętności interpersonalne obejmują:

- **komunikację interpersonalną** – kadra SCWEW powinna posiadać umiejętność efektywnej komunikacji z nauczycielami, nauczycielkami i specjalistami, specjalistkami, aby skutecznie realizować zadania związane z tworzeniem inkluzyjnego środowiska edukacyjnego. Zdolność do jasnego i precyzyjnego przekazywania wiedzy na temat metod pracy, przepisów prawa oraz narzędzi wsparcia umożliwia skuteczne wsparcie nauczycieli, nauczycielek w dostosowywaniu procesów edukacyjnych do potrzeb dzieci i uczniów o zróżnicowanych potrzebach. Kadra SCWEW powinna potrafić nie tylko przekazywać informacje, ale także aktywnie słuchać, dostosowując formę i treść komunikacji do potrzeb odbiorców. W komunikacji interpersonalnej niezwykle istotna jest umiejętność udzielania informacji zwrotnej. Kadra SCWEW powinna znać i stosować co najmniej kilka modeli informacji zwrotnej, dostosowując je do odbiorcy swojej wypowiedzi.

- **współpracę i pracę zespołową** – Kadra SCWEW powinna posiadać umiejętność efektywnej pracy w zespole, zarówno wewnątrz SCWEW, jak również współpracy z nauczycielami i nauczycielkami oraz specjalistami i specjalistkami w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Kluczowe jest, aby kadra SCWEW promowała kulturę współpracy, wzajemnego wsparcia oraz dzielenia się doświadczeniami wśród pracowników przedszkoli i szkół ogólnodostępnych. Praca zespołowa umożliwia efektywne wdrażanie metod dydaktycznych, adaptację programów edukacyjnych oraz kształtowanie wspólnego podejścia do wyzwań, jakie stawia edukacja dzieci i uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.
- **wsparcie i motywowanie nauczycieli i specjalistów** – przedstawiciele kadry powinni aktywnie wspierać rozwój kompetencji nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek w zakresie edukacji włączającej, dostarczając im narzędzi, wiedzy i najlepszych praktyk, które umożliwiają efektywne wdrażanie inkluzyjnych metod dydaktycznych. Ważne jest także motywowanie zespołów edukacyjnych do ciągłego doskonalenia swoich umiejętności oraz wspieranie ich w radzeniu sobie z wyzwaniami związanymi z edukacją włączającą. Działania te przyczyniają się do budowania zaangażowania i podnoszenia jakości pracy z grupą i klasą zróżnicowaną.

Kompetencje organizacyjne i analityczne

Kadra SCWEW, realizując swoje zadania, musi wykazywać się kompetencjami organizacyjnymi i analitycznymi, które są niezbędne do skutecznej diagnozy potrzeb, organizacji procesów wsparcia oraz przeprowadzania ewaluacji i monitorowania. Jej rola polega na systematycznym identyfikowaniu i analizowaniu potrzeb przedszkoli i szkół ogólnodostępnych w procesie pracy z grupą i klasą zróżnicowaną, co umożliwia precyzyjne zaplanowanie działań i odpowiednie dostosowanie metod pracy do potrzeb dzieci i uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Do kluczowych kompetencji organizacyjnych i analitycznych należą:

- **diagnoza potrzeb** – kadra SCWEW powinna posiadać umiejętność przeprowadzania procesowej diagnozy potrzeb przedszkoli i szkół ogólnodostępnych. Diagnoza ta obejmuje analizę potrzeb w zakresie organizacji pracy w grupach klasowych. Ważne jest, aby kadra potrafiła zidentyfikować konkretne wyzwania, jakie wynikają z pracy z ze zróżnicowanymi zespołami i indywidualnych potrzeb dzieci i uczniów, oraz zaplanować odpowiednie działania

wspierające nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek w dostosowywaniu metod i form pracy w grupie, klasie zróżnicowanej.

- **organizacja procesu wsparcia edukacyjnego** – kadra SCWEW odpowiada za organizowanie procesu wsparcia w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, aby zapewnić odpowiednie warunki w zakresie organizacji pracy ze zróżnicowanymi zespołami klasowymi, które wynikają z indywidualnych potrzeb dzieci, uczennic i uczniów. Obejmuje to m.in. planowanie etapów realizacji działań, koordynowanie pracy zespołowej nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek oraz wdrażanie odpowiednich narzędzi i strategii, które umożliwią skuteczną współpracę w zróżnicowanych grupach i klasach. Kompetencje organizacyjne w tym zakresie pozwalają na spójne zintegrowanie różnych metod wsparcia w jedno efektywne działanie.
- **monitorowanie i ewaluacja działań** – kadra SCWEW monitoruje postępy realizowanych działań oraz prowadzi ich bieżącą ewaluację. Zdolności analityczne są niezbędne do oceny skuteczności wdrożonych rozwiązań edukacyjnych, identyfikowania obszarów wymagających korekty oraz wprowadzania niezbędnych zmian w procesie wsparcia. Przeprowadzanie ewaluacji pozwala na bieżąco dostosowywać podejścia dydaktyczne i organizacyjne, aby jak najlepiej odpowiadały na zmieniające się potrzeby kadry przedszkoli i szkół ogólnodostępnych.

Kompetencje związane z rozwojem zawodowym

Aby sprostać wymaganiom edukacji włączającej, kadra SCWEW powinna nieustannie dążyć do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych. Kluczowe jest, aby systematycznie poszerza swoją wiedzę i umiejętności. Utrzymywanie wysokich kompetencji zawodowych pozwala na skuteczne wspieranie nauczycieli i nauczycielek oraz specjalistów i specjalistek w tworzeniu inkluzyjnych środowisk edukacyjnych. Rozwój zawodowy jest niezbędny, aby sprostać zmieniającym się potrzebom dzieci, uczniów i uczennic o zróżnicowanych wymaganiach edukacyjnych.

Do kompetencji związanych z rozwojem zawodowym należy:

- **aktywne poszukiwanie i przyswajanie nowej wiedzy** – kadra SCWEW powinna na bieżąco śledzić informacje naukowe i praktyczne rozwiązania w obszarze edukacji włączającej, psychologii, pedagogiki specjalnej oraz prawa oświatowego, aby dostarczać nauczycielom i nauczycielkom oraz specjalistom i specjalistkom najnowsze informacje oraz narzędzia umożliwiające im skuteczne dostosowywanie metod pracy do potrzeb zróżnicowanych

zespołów. Regularne aktualizowanie wiedzy pozwala na wdrażanie nowoczesnych, efektywnych i naukowo potwierdzonych rozwiązań, które wspierają rozwój inkluzyjnego środowiska edukacyjnego w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Kadra SCWEW powinna podnosić swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach i warsztatach, aby znać i stosować najnowsze metody i strategie wsparcia dla nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek. Dzięki ciągłemu kształceniu się w tych obszarach, kadra SCWEW może nie tylko efektywniej wspierać nauczycieli i nauczycielki, i specjalistów i specjalistki, ale także pełnić rolę liderką w obszarze innowacji edukacyjnych w swoich placówkach.

- **udział w grupach wymiany doświadczeń i sieciach współpracy** – aktywne uczestnictwo kadry SCWEW w grupach i sieciach współpracy umożliwia wymianę wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy przedstawicielami różnych placówek edukacyjnych i zespołów SCWEW. Pozwala to na efektywniejsze dostosowanie metod pracy i wsparcia do zmieniających się potrzeb kadry przedszkoli i szkół ogólnodostępnych. Dzięki wzajemnej wymianie doświadczeń i współpracy z innymi nauczycielami i nauczycielkami, specjalistami i specjalistkami, kadra SCWEW może czerpać inspiracje do wdrażania innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych, a także dzielić się swoimi osiągnięciami w zakresie edukacji włączającej. Tego rodzaju współpraca sprzyja także budowaniu wspólnoty zawodowej, która pozwala na wymianę zasobów i wspólne rozwiązywanie problemów związanych z realizacją zadań z obszaru edukacji włączającej.
- **refleksja nad własną praktyką zawodową** – kadra SCWEW powinna regularnie analizować i oceniać swoje działania, identyfikując obszary wymagające poprawy oraz poszukując skutecznych sposobów na zwiększenie efektywności wsparcia, które oferują nauczycielom i nauczycielkom, specjalistom i specjalistom. Systematyczna refleksja nad realizowanymi zadaniami pozwala na dostosowanie strategii do zmieniających się potrzeb kadry przedszkoli i szkół ogólnodostępnych oraz na reagowanie na nowe wyzwania, które pojawiają się w zakresie edukacji włączającej. Analiza pozwala nie tylko na udoskonalenie metod pracy, ale również na wprowadzanie innowacji, które mogą znacząco poprawić jakość procesu edukacyjnego w przedszkolach, szkołach ogólnodostępnych. Regularna ewaluacja działań kadry SCWEW jest kluczowa dla skutecznego wdrażania zmieniających się standardów edukacji włączającej.
- **rozwój umiejętności interpersonalnych i zarządzania zespołem** – doskonalenie umiejętności współpracy w zespole pozwala na lepsze koordynowanie działań, wymianę doświadczeń i

lepsze dostosowywanie zakresu wsparcia do potrzeb kadry przedszkoli i szkół ogólnodostępnych. Kompetencje w zakresie komunikacji pełnią istotną rolę w skutecznym przekazywaniu wiedzy, motywowaniu do zmian i integrowaniu działań zespołu w celu wdrażania efektywnych rozwiązań. Umiejętność zarządzania procesem wsparcia zapewnia optymalne dopasowanie metod pracy i narzędzi do indywidualnych i grupowych potrzeb kadry przedszkoli i szkół ogólnodostępnych wynikających z pracy ze zróżnicowanymi zespołami i indywidualnych potrzeb dzieci, uczniów i uczennic.

- **kompetencje etyczne** - etyczne postawy stanowią fundament pracy kadry SCWEW. Gwarantują odpowiedzialne, sprawiedliwe i oparte na zasadach równości podejście do wszystkich odbiorców wsparcia. Kadra SCWEW powinna kierować się zasadami szacunku, równości i sprawiedliwości, zapewniając, że każda osoba w środowisku edukacyjnym jest traktowana z godnością i zrozumieniem. Etyka zawodowa obejmuje również odpowiedzialność za podejmowane decyzje, które mają kluczowy wpływ na rozwój dzieci, i uczniów i uczennic oraz funkcjonowanie społeczności edukacyjnej. Współpracując z nauczycielami i nauczycielkami, specjalistami i specjalistkami z przedszkoli oraz szkół ogólnodostępnych, kadra SCWEW powinna realizować działania zgodne z międzynarodowymi standardami edukacji włączającej, rzetelnie diagnozując i oceniając ich jakość oraz efektywność w kontekście rzeczywistych potrzeb dzieci i uczniów, aby zapewnić skuteczność podejmowanych działań i zgodność z wymaganiami inkluzyjnego modelu edukacji.

Podsumowanie

Profil kompetencyjny i kadry SCWEW jest rozbudowany i obejmuje umiejętności merytoryczne, interpersonalne, organizacyjne oraz etyczne, które są niezbędne w efektywnej współpracy z nauczycielami i nauczycielkami oraz specjalistami i specjalistkami w przedszkolach oraz szkołach ogólnodostępnych. Kadra SCWEW pełni funkcję doradczą, wspierając procesy adaptacyjne w zakresie edukacji włączającej, co wiąże się z koniecznością posiadania zaawansowanej wiedzy i umiejętności w obszarach zarządzania, organizacji pracy zespołowej, komunikacji interpersonalnej. Stale doskonalili swoje kompetencje zawodowe, by efektywnie odpowiadać na potrzeby odbiorców. Kompetencje te pozwalają na skuteczne wspieranie nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek w tworzeniu inkluzyjnych środowisk edukacyjnych, uwzględniających zróżnicowane potrzeby dzieci, uczniów i uczennic. Ponadto, kadra SCWEW musi dążyć do bieżącej aktualizacji swojej wiedzy oraz umiejętności, aby sprostać dynamicznie zmieniającym się wymaganiom edukacji włączającej.

2. Cele szkolenia

2.1. Cel ogólny: przygotowanie do pełnienia roli Lidera i ekspertów SCWEW.

Rozwijanie kompetencji w zakresie zarządzania procesami wsparcia edukacyjnego, diagnozowania potrzeb dzieci, uczniów i uczennic oraz tworzenia i monitorowania efektywnych, inkluzyjnych środowisk edukacyjnych, które umożliwiają pełny rozwój dzieci, i uczniów i uczennic o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.

2.2. Cele szczegółowe:

- **zapoznanie z zadaniami i rolą SCWEW** – rozwijanie wiedzy na temat celów, funkcji i sposobów działania SCWEW w kontekście integracji zasobów oraz wspierania nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych w budowaniu inkluzyjnych środowisk edukacyjnych.
- **doskonalenie umiejętności w zakresie zarządzania procesem edukacyjnym w grupach, klasach zróżnicowanych** – przygotowanie uczestników do wspierania nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych w dostosowywaniu metod i narzędzi dydaktycznych do zróżnicowanych potrzeb dzieci, uczniów i uczennic, w tym intelektualnych, sensorycznych, językowych, kulturowych i społecznych.
- **rozwijanie kompetencji w obszarze współnauczania i współpracy zespołowej** – przygotowanie do efektywnego stosowania modelu współnauczania oraz budowania wspierających relacji między nauczycielami, nauczycielkami, specjalistami, specjalistkami i innymi pracownikami przedszkoli i szkół ogólnodostępnych w celu wzmacniania kultury edukacji włączającej.
- **doskonalenie umiejętności interpersonalnych i organizacyjnych** – rozwijanie kompetencji w obszarze efektywnej komunikacji, budowania zespołów oraz zarządzania procesem wsparcia w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych.
- **przygotowanie do realizacji wsparcia merytorycznego i rzeczowego** – rozwijanie wiedzy na temat metod, form wsparcia i narzędzi pozwalających na skuteczne wdrażanie działań SCWEW, w tym procesów ewaluacji i monitorowania.
- **uwrażliwienie na różnorodność i dostosowywanie metod nauczania do zróżnicowanych grup dzieci, i uczniów i uczennic** – pogłębianie wiedzy i umiejętności związanych z odpowiednim doбором metod dydaktycznych oraz tworzeniem warunków sprzyjających inkluzji społecznej i edukacyjnej wszystkich dzieci, uczniów i uczennic.

- **promowanie zasad pracy w środowisku zróżnicowanym** – przygotowanie uczestników i uczestniczek do wspierania nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek w realizacji edukacji włączającej, uwzględniające różnorodne potrzeby edukacyjne dzieci, uczniów i uczennic oraz wyzwania współczesnego środowiska szkolnego.

3. Metody prowadzenia zajęć

Szkolenie kadry SCWEW powinno być prowadzone w sposób zrównoważony, zgodnie z założeniami, które uwzględniają, że 70% zajęć to praca warsztatowa realizowana online. Należy zapewnić zastosowanie metod aktywizujących oraz narzędzi cyfrowych wspierających współpracę i angażujących uczestników i uczestniczki. Pozostałą część szkolenia powinny stanowić wykłady, ćwiczenia praktyczne i zadania wdrożeniowe. Dobór metod powinien zależeć od specyfiki grupy, celów modułu oraz poziomu zaawansowania uczestników i uczestniczek. Rekomenduje się korzystanie z różnych form pracy, aby zapewnić różnorodność i zaangażowanie uczestników i uczestniczek, jednocześnie wspierając rozwój ich kompetencji w sposób praktyczny i dostosowany do rzeczywistości edukacyjnej. Poniżej przedstawiono szczegółowe wytyczne dotyczące form pracy i sposobu ich realizacji.

Proponowane metody pracy:

- **prezentacja z elementami interaktywnymi** - osoba prowadząca szkolenie powinna przedstawić kluczowe informacje w formie multimedialnej, angażując uczestników i uczestniczki poprzez pytania otwarte, quizy i ankiety online. Prezentacja ma za zadanie nie tylko dostarczyć wiedzy, ale także aktywnie angażować uczestników i uczestniczki w proces uczenia się. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie przygotowuje prezentację multimedialną, zawierającą kluczowe zagadnienia dotyczące SCWEW. Podczas prezentacji używa narzędzi niezbędnych do przeprowadzenia interaktywnych quizów lub zadań. Zachęca uczestników i uczestniczki do zadawania pytań i dzielenia się refleksjami w trakcie omawiania materiału.
- **dyskusja moderowana** - osoba prowadząca szkolenie inicjuje dyskusję na kluczowe tematy związane z zadaniami SCWEW, moderując rozmowę i stwarzając przestrzeń do wymiany doświadczeń i refleksji uczestników i uczestniczek. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie wybiera tematy związane z zadaniami SCWEW i zaprasza uczestników i uczestniczki do dyskusji. Korzysta z funkcji czatu i głosowania w platformach online, aby monitorować dyskusję i zapewnić uczestnikom i uczestniczkom przestrzeń na aktywne uczestnictwo.

- **praca w grupach (breakout rooms)** - uczestnicy i uczestniczki powinni być podzieleni na małe grupy w wirtualnych pokojach (breakout rooms), aby analizować przypadki lub projektować działania SCWEW lub realizować inne zadania. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie przygotowuje scenariusze do analizy, które uczestnicy będą omawiać w grupach. Dbą o takie przygotowanie zadań do realizacji, aby wymagały aktywności ze strony uczestników i uczestniczek pracujących w oddzielnych pokojach. Po zakończeniu pracy grupowej organizuje sesję prezentacyjną, w której każda grupa podzieli się swoimi wnioskami.
- **burza mózgów** - uczestnicy i uczestniczki wspólnie generują pomysły np. na działania SCWEW, takie jak strategie wsparcia nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek w edukacji włączającej. Powinna to być metoda otwarta, sprzyjająca kreatywności. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie prosi uczestników i uczestniczki o zapisywanie swoich pomysłów na tablicy wirtualnej lub w chmurze. Następnie organizuje dyskusję, w której uczestnicy i uczestniczki będą mogli kategoryzować, analizować i rozwijać zapisane pomysły.
- **case study** - uczestnicy i uczestniczki powinni analizować rzeczywiste przypadki związane z pracą SCWEW, proponując możliwe rozwiązania. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie przygotowuje studia przypadków oparte na rzeczywistych problemach edukacyjnych. Uczestnicy i uczestniczki analizują przypadki, identyfikują problemy i proponują rozwiązania, które mogą być zastosowane w działaniach SCWEW.
- **symulacje rozmów i scenariuszy** - uczestnicy i uczestniczki powinni wcielić się w różne role (np. specjalistów SCWEW, nauczycieli, rodziców) i przeprowadzać symulowane rozmowy związane z codziennymi wyzwaniami pracy SCWEW. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie przygotowuje scenariusze rozmów, które realistycznie odwzorowują typowe sytuacje w pracy SCWEW. Uczestnicy i uczestniczki mogą pracować w parach lub małych grupach, przeprowadzając symulacje na podstawie przydzielonych ról.
- **ćwiczenia praktyczne z użyciem TIK** - uczestnicy i uczestniczki powinni wykonywać zadania praktyczne z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych, które symulują rzeczywiste działania SCWEW. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie organizuje ćwiczenia wymagające użycia narzędzi TIK. Zadania mogą obejmować m.in. tworzenie planu działań SCWEW lub przygotowanie materiałów wizualnych prezentujących wypożyczalnię, zasady UDL. Realizacja ćwiczeń powinna uwzględniać czas na omówienie efektów.
- **tworzenie map myśli** - uczestnicy i uczestniczki mogą tworzyć mapy myśli, które pomagają w organizowaniu i wizualizowaniu kluczowych zagadnień dotyczących SCWEW. **Realizacja:**

osoba prowadząca szkolenie prosi uczestników i uczestniczki, aby samodzielnie lub w grupach przygotowali mapy myśli na wybrane tematy związane z zadaniami SCWEW. Mogą używać narzędzi online, przydatnych w tworzenia materiałów graficznych. Realizacja powinna uwzględniać czas na omówienie efektów.

- **rozmowy w kręgu** - wirtualna forma rozmowy, podczas której każdy uczestnik i uczestniczka ma możliwość wypowiedzenia się na wybrany temat, co sprzyja budowaniu atmosfery współpracy. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie inicjuje dyskusję na wybrany temat, zapewniając, że każdy uczestnik i uczestniczka będzie miał możliwość zabrania głosu. Można użyć funkcji „reakcji” lub „podniesienia ręki” w narzędziach online, aby ułatwić wymianę opinii.
- **gra dydaktyczna (online)** - uczestnicy i uczestniczki mogą wziąć udział w wirtualnej grze, która pozwala im na praktyczne zastosowanie wiedzy i rozwój kompetencji niezbędnych w pracy SCWEW. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie organizuje grę dydaktyczną, która symuluje działania SCWEW w rzeczywistym środowisku edukacyjnym. Gra może polegać na tworzeniu planu wsparcia szkoły, zarządzaniu problemami edukacyjnymi czy podejmowaniu decyzji w trudnych sytuacjach.
- **metoda problemowa** - uczestnicy i uczestniczki powinni identyfikować rzeczywiste problemy edukacyjne i wspólnie opracowywać strategie ich rozwiązania, uwzględniając rolę SCWEW. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie przygotowuje scenariusze z rzeczywistymi problemami. Dzieli uczestników i uczestniczki na grupy, które opracowują rozwiązania i prezentują je w formie wspólnych dyskusji.
- **warsztaty projektowe** - uczestnicy i uczestniczki pracują w grupach nad projektami, które związane są z opracowywaniem konkretnych działań SCWEW. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie przydziela uczestnikom i uczestniczkom zadanie np. opracowania planu działań SCWEW lub innego projektu. Praca w grupach powinna obejmować analizę wyzwań i opracowanie konkretnych rozwiązań. Realizacja powinna uwzględniać czas na omówienie efektów pracy grup.
- **tworzenie i analiza postaci (persona)** - uczestnicy i uczestniczki mogą stworzyć fikcyjne postaci (persony) reprezentujące różne grupy odbiorców działań SCWEW, aby lepiej zrozumieć ich potrzeby i wyzwania. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie prosi uczestników i uczestniczki o stworzenie person reprezentujących różne grupy odbiorców

działań SCWEW z określeniem ich cech. Realizacja powinna uwzględniać czas na omówienie wpływu postaci na planowanie i realizację działań SCWEW.

- **peer review (recenzja koleżeńska)** - uczestnicy i uczestniczki mogą wzajemnie recenzować swoje prace i udzielać sobie konstruktywnej informacji zwrotnej, aby rozwijać swoje umiejętności w pracy zespołowej. **Realizacja:** po wykonaniu zadania lub projektu, uczestnicy i uczestniczki wymieniają się materiałami, np. dokumentami dot. pracy SCWEW i udzielają informacji zwrotnej. Osoba prowadząca szkolenie może zastosować platformy do komentowania online, aby umożliwić przekazanie informacji zwrotnej.
- **mapa zaangażowania (engagement map)** - uczestnicy i uczestniczki mogą stworzyć mapę zaangażowania, aby zidentyfikować obszary, w których SCWEW może wprowadzić najbardziej efektywne zmiany. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie może użyć narzędzi interaktywnych, aby uczestnicy i uczestniczki wspólnie opracowali mapę, na której zaznaczą obszary wymagające szczególnej uwagi. Mapa może uwzględniać takie elementy jak zaangażowanie dzieci, uczniów i uczennic, wsparcie nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek, współpraca z rodzicami czy współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci i rodziny.
- **role-play w wirtualnym środowisku** - uczestnicy i uczestniczki mogą odgrywać określone role, np. ekspertów SCWEW, nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek czy rodziców, w realistycznych scenkach, aby lepiej zrozumieć wyzwania związane z pracą SCWEW. **Realizacja:** osoba prowadząca szkolenie przygotowuje krótkie scenariusze, w których uczestnicy i uczestniczki wcielają się w wybrane role i symulują rozmowy lub interakcje związane z codziennymi zadaniami SCWEW.
- **refleksja indywidualna** - uczestnicy i uczestniczki powinni przeznaczyć czas na indywidualną refleksję po każdej części szkolenia, aby utrwalić zdobytą wiedzę. **Realizacja:** zakończenie każdej sesji powinno uwzględniać zapisanie przez uczestników i uczestniczki refleksji w formie notatek lub krótkich odpowiedzi na pytania refleksyjne.
- **inne działania według potrzeb**, dostosowane do specyficznych wymagań i potrzeb uczestników i uczestniczek, zapewniające elastyczność i skuteczność szkolenia.

4. Środki i materiały

4.1. Materiały merytoryczne:

- **Scenariusze zajęć:**
- **Publikacje i poradniki:**

- ✓ „Model funkcjonowania Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW)” – wersja cyfrowa dostępna do pobrania.
- ✓ Materiały ORE
- ✓ Materiały opracowane przez Europejską Agencję ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej, IBE itp.
- **Materiały ułatwiające przyswajanie treści:**
 - ✓ Prezentacje multimedialne (PowerPoint, PDF), dostosowane do potrzeb wizualnych dorosłych (przejrzysta struktura, wyraźne nagłówki, konkretne przykłady).
 - ✓ Interaktywne karty pracy – pliki do samodzielnego wypełniania online lub do wydruku.
 - ✓ Materiały dodatkowe, np. infografiki i schematy, które wspierają uczenie się wizualne.

4.2. Sprzęt i technologie wspierające nauczanie:

- **Komputer i sprzęt do prowadzenia szkoleń online.**
- **Narzędzia TIK:**
 - ✓ Aplikacje interaktywne pozwalające na zaangażowanie uczestników i uczestniczek przez quizy, ankiety i burze mózgów.
 - ✓ Symulatory online i aplikacje edukacyjne wspierające praktyczne zastosowanie wiedzy
- **Sprzęt osobisty uczestników i uczestniczek:**
 - ✓ Komputer, tablet umożliwiający dostęp do szkolenia online (z działającą kamerą i mikrofonem) i realizację zadań w ramach interakcji grupowej.

4.3. Zasoby dydaktyczne do pracy indywidualnej i grupowej:

- **Praca własna uczestników i uczestniczek:**
 - ✓ Analizy przypadków (case studies) opracowywane samodzielnie lub w grupach online.
 - ✓ Zadania projektowe.
- **Materiały do samokształcenia:**
 - ✓ Zasoby SCWEW i OWiT do analizy (filmy instruktażowe, materiały PDF).
 - ✓ Zasoby ORE.

- ✓ Wskazane źródła online, np. strony Europejskiej Agencji ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej, IBE.

- **Ćwiczenia interaktywne:**

- ✓ Wspólne wypełnianie zadań w narzędziach online (np.: Google Docs, Miro).
- ✓ Tworzenie własnych materiałów dydaktycznych przez uczestników i uczestniczki.

4.4. Środki wizualne i motywacyjne:

- **Multimedialne elementy interakcji:**

- ✓ Filmy wideo obrazujące dobre praktyki (linki lub fragmenty do analizy).
- ✓ Role-play lub symulacje online, które pozwalają dorosłym w bezpieczny sposób eksperymentować z nowymi umiejętnościami.

- **Flipcharty i arkusze:**

- ✓ Narzędzia online imitujące flipchart.

5. Moduły szkolenia

Lp.	Nazwa modułu	Liczba godzin dydaktycznych
I	Zespół SCWEW – realizacja celów i zadań. Integracja zasobów	15
II	Zarządzanie procesem edukacyjnym w grupie i klasie zróżnicowanej	15
III	Wspieranie procesu edukacyjnego w grupie i klasie zróżnicowanej: ocena funkcjonalna, uniwersalne projektowanie w edukacji i zasady wczesnego wspomaganie rozwoju na etapie wychowania przedszkolnego	15
IV	Realizacja wsparcia przez SCWEW oraz ocena jego efektywności	15
V	Współnauczanie i budowanie relacji – metodyka pracy z dorosłymi w kontekście edukacji włączającej	15
Razem		75

6. Cele, treści i zasoby dotyczące poszczególnych modułów

6.1. Moduł I. Zespół SCWEW – realizacja celów i zadań. Integracja zasobów.

Zagadnienia koncentrują się na celach i zadaniach zespołu SCWEW, ze szczególnym uwzględnieniem integracji i współpracy. Treści dotyczą zespołowego podejścia oraz współpracy między -kadrą SCWEW a nauczycielami i nauczycielkami, specjalistami i specjalistkami przedszkoli i szkół ogólnodostępnych, wskazując na jej kluczowy wpływ na skuteczność procesów inkluzji w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Przedstawiają również proces budowania zespołu w kontekście realizacji zadań SCWEW oraz kompetencje zespołu, akcentując znaczenie umiejętności zespołowych i strategii integracyjnych, które podnoszą jakość oferowanego wsparcia.

Tematyka moduł 1 - Zespół SCWEW – realizacja celów i zadań. Integracja zasobów

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin dydaktycznych
1.	Wprowadzenie do szkolenia oraz integracja uczestników i uczestniczek	1
2.	Cele i zadania zespołu SCWEW	2
3.	Budowanie zespołu i dynamika procesów grupowych	3
4.	Współpraca zespołu SCWEW z kadrą pedagogiczną przedszkoli i szkół ogólnodostępnych	3
5.	Kompetencje zespołu SCWEW oraz kluczowe umiejętności interpersonalne	2
6.	Rola i zadania koordynatora z przedszkola i szkoły ogólnodostępnej	2
7.	Tworzenie dokumentacji oraz planowanie działań	2
Razem		15

Cel ogólny modułu: rozwój umiejętności uczestników i uczestniczek w zakresie realizacji zadań zespołu SCWEW, ze szczególnym uwzględnieniem integracji zasobów, współpracy z nauczycielami i nauczycielkami, specjalistami i specjalistkami oraz efektywnego budowania zespołu.

Cele szczegółowe

Po zakończeniu szkolenia uczestnicy i uczestniczki:

- **analizują cele i zadania zespołu SCWEW** – będą potrafili zidentyfikować kluczowe cele zespołu SCWEW oraz wskazać ich znaczenie w kontekście realizacji wsparcia edukacyjnego w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Będą umieli przeanalizować zadania zespołu, związane z tworzeniem inkluzyjnych środowisk edukacyjnych.
- **budują efektywny zespół SCWEW** – zdobędą umiejętności potrzebne do tworzenia efektywnych zespołów, opartych na komunikacji, współpracy oraz wspólnych celach. Będą rozumieli procesy grupowe oraz potrafili je wykorzystać w pracy zespołowej w ramach SCWEW.
- **współpracują z kadrami pedagogicznymi** – rozwiną umiejętności współpracy z nauczycielami i nauczycielkami, specjalistami i specjalistkami w celu wspólnego tworzenia strategii wsparcia dzieci, uczniów i uczennic w edukacji włączającej. Będą potrafili identyfikować i rozwiązywać bariery we współpracy, co pozytywnie wpłynie na jakość integracji dzieci, uczniów i uczennic.
- **rozwijają kompetencje interpersonalne** – poprawią swoje umiejętności komunikacyjne, negocjacyjne i rozwiązywania problemów w kontekście pracy zespołowej. Zdobędą wiedzę na temat kompetencji niezbędnych do skutecznej realizacji celów SCWEW.
- **planują działania SCWEW i tworzą dokumentację** – nauczą się tworzyć dokumentację oraz planować działania SCWEW, uwzględniając potrzeby przedszkoli i szkół ogólnodostępnych i cele zespołowe. Będą potrafili opracować harmonogramy działań oraz stosować odpowiednie narzędzia do planowania i monitorowania postępów.
- **oceniają efektywność działań zespołu SCWEW** – będą potrafili ocenić efektywność działań zespołu SCWEW w oparciu o określone wskaźniki ewaluacyjne tj. monitorowanie postępów oraz wdrażanie zmiany i optymalizowanie w celu poprawy jakości wsparcia edukacyjnego świadczonego przez zespół.

Treści modułu; liczba godzin: 15 godzin dydaktycznych

1. **Wprowadzenie do szkolenia oraz integracja uczestników i uczestniczek** (1 godzina dydaktyczna)
 - przedstawienie celów i założeń szkolenia
 - poznanie oczekiwań uczestników i uczestniczek, i ich potrzeb edukacyjnych
2. **Cele i zadania zespołu SCWEW** (2 godziny dydaktyczne)
 - analiza zadań oraz strategicznych celów funkcjonowania SCWEW.
 - identyfikacja kluczowych zadań zespołu SCWEW w kontekście wsparcia edukacyjnego.
 - prezentacja przykładów efektywnych działań realizowanych przez SCWEW.
3. **Budowanie zespołu i dynamika procesów grupowych** (3 godziny dydaktyczne)
 - przegląd teorii dotyczących tworzenia zespołów i ich funkcjonowania
 - proces grupowy w kontekście pracy zespołu SCWEW
 - zasady efektywnej komunikacji i współpracy w ramach zespołu.
4. **Współpraca zespołu SCWEW z kadrami pedagogicznymi przedszkoli i szkół ogólnodostępnych** (3 godziny dydaktyczne)
 - zespołowe podejście SCWEW do wsparcia nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek, z uwzględnieniem specyfiki środowiska szkolnego.
 - metody współpracy z nauczycielami, nauczycielkami, specjalistami i specjalistkami.
 - identyfikacja wyzwań i barier we współpracy oraz propozycje rozwiązań.
5. **Kompetencje zespołu SCWEW oraz kluczowe umiejętności interpersonalne** (2 godziny dydaktyczne)
 - analiza kompetencji niezbędnych do skutecznej realizacji zadań SCWEW.
 - rozwój umiejętności zespołowych, w tym komunikacji i rozwiązywania problemów.
 - strategie integracyjne sprzyjające efektywnej pracy zespołu.
6. **Rola i zadania koordynatora z przedszkola i szkoły ogólnodostępnej** (2 godziny dydaktyczne)
 - funkcja oraz obowiązki koordynatora z przedszkola, szkoły ogólnodostępnej w realizacji zadań SCWEW.
 - współpraca koordynatora z nauczycielami, nauczycielkami i specjalistami, specjalistkami.
 - przedstawienie przykładów dobrych praktyk w zakresie koordynacji działań.

7. Tworzenie dokumentacji oraz planowanie działań (2 godziny dydaktyczne)

- przegląd rodzajów dokumentacji wymaganej w pracy zespołu SCWEW.
- tworzenie harmonogramów działań na podstawie pogłębionej diagnozy potrzeb przedszkoli i szkół objętych wsparciem.
- przykłady dokumentacji oraz narzędzia wspierające planowanie.

6.2. Moduł II. Zarządzanie procesem edukacyjnym w grupie i klasie zróżnicowanej

Zagadnienia koncentrują się na przygotowaniu kadry SCWEW do wsparcia nauczycieli, nauczycielek oraz specjalistów i specjalistek, którzy korzystają z zasobów i wsparcia oferowanego przez SCWEW. Skupiają się na zasadach pracy w środowisku zróżnicowanym i potrzebach edukacyjnych dzieci, uczniów i uczennic. Treści szkolenia omawiają metody dostosowane do zróżnicowanych grup, uwzględniając różnorodne potrzeby edukacyjne, kulturowe i społeczne dzieci, uczniów i uczennic. Obejmują zarówno różnicowanie metod nauczania, jak i narzędzia służące do efektywnego zarządzania procesem edukacyjnym, co sprzyja integracji społecznej i włączeniu wszystkich dzieci, uczniów i uczennic w życie grupy i klasy.

Tematyka moduł 2 - Zarządzanie procesem edukacyjnym w grupie i klasie zróżnicowanej

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin Dydaktycznych
1.	Wprowadzenie do modułu i kluczowe pojęcia	1
2.	Diagnoza pogłębiona – sposoby pozyskiwania danych	2
3.	Zarządzanie procesem edukacyjnym w grupie, klasie zróżnicowanej	4
4.	Metody oceniania w grupie, klasie zróżnicowanej	3
5.	Mapowanie zasobów w środowisku lokalnym i współpraca międzysektorowa	2
6.	Wykorzystanie zasobów SCWEW i OWiT w pracy z grupą, klasą zróżnicowaną	1

7.	Strategie integracyjne sprzyjające inkluzji w grupie, klasie zróżnicowanej	2
Razem		15

Cel ogólny modułu: przygotowanie kadry SCWEW do efektywnego wspierania nauczycieli i nauczycielek oraz specjalistów i specjalistek z przedszkoli i szkół ogólnodostępnych w pracy z dziećmi, uczniami i uczennicami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych, kulturowych i społecznych, z uwzględnieniem różnicowania metod nauczania oraz wykorzystania narzędzi wspierających integrację i włączenie dzieci, uczniów i uczennic w życie grupy, klasy; mapowania zasobów środowiska lokalnego i realizacji współpracy międzysektorowej.

Cele szczegółowe

Po zakończeniu szkolenia uczestnicy i uczestniczki:

- **rozpoznają i stosują w praktyce kluczowe pojęcia związane z edukacją włączającą** – będą potrafili rozpoznać i wyjaśnić definicje, cele, zasady oraz korzyści płynące z wdrożenia edukacji włączającej w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Będą umieli wspierać nauczycieli i nauczycielki, specjalistów i specjalistki w pracy z grupami, klasami zróżnicowanymi, uwzględniając różnice intelektualne, sensoryczne, kulturowe, językowe i społeczne dzieci, uczniów i uczennic.
- **udoskonalą umiejętności identyfikowania i wykorzystywania zasobów środowiska lokalnego oraz rozwijania współpracy międzysektorowej** – będą potrafili rozpoznawać instytucje, organizacje, osoby i inne zasoby wspierające edukację otwartą dla wszystkich oraz analizować potencjał lokalnych partnerów. Nauczą się inicjować i rozwijać współpracę z różnymi sektorami (edukacyjnym, społecznym, zdrowotnym, kulturalnym) w celu wspierania edukacji włączającej. Będą umieli projektować i wdrażać działania integracyjne w oparciu o lokalne zasoby, dostosowane do potrzeb przedszkoli i szkół ogólnodostępnych, a także promować ideę edukacji otwartej dla wszystkich poprzez organizowanie warsztatów, spotkań i wydarzeń angażujących lokalnych partnerów.

- **diagnostują potrzeby przedszkoli i szkół ogólnodostępnych w zakresie wsparcia** – nauczą się diagnozować potrzeby przedszkoli i szkół ogólnodostępnych przy pomocy odpowiednich narzędzi i metod. Będą umieli wspierać nauczycieli i nauczycielki, specjalistów i specjalistki w projektowaniu wsparcia na podstawie wyników diagnozy, uwzględniając indywidualne potrzeby dzieci, uczniów i uczennic oraz zasoby placówki edukacyjnej.
- **planują pracę dydaktyczną w grupie, klasie zróżnicowanej** – będą umieli wspierać nauczycieli, nauczycielki w opracowywaniu planów dydaktycznych, dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb dzieci, uczniów i uczennic. Będą potrafili pomóc w różnicowaniu treści, metod nauczania oraz oceniania, a także wspierać wykorzystanie narzędzi edukacyjnych i strategii organizacyjnych w zarządzaniu grupą, klasą zróżnicowaną.
- **wykorzystują metody oceniania dostosowane do pracy z grupą, klasą zróżnicowaną** – będą potrafili doradzać nauczycielom i nauczycielkom w stosowaniu różnych metod oceniania, takich jak ocenianie kształtujące, ocena opisowa, informacja zwrotna. Będą umieli dostosować metody oceniania do indywidualnych potrzeb dzieci, uczniów i uczennic w procesie nauczania w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych.
- **wykorzystują zasoby SCWEW i OWiT w procesie wsparcia** – zdobytą wiedzę będą wykorzystywać w procesie wsparcia nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek w efektywnym wykorzystaniu tych zasobów w pracy z grupami, klasami zróżnicowanymi. Będą potrafili pomagać w projektowaniu zapotrzebowania na zasoby edukacyjne i organizacyjne wspierające edukację włączającą.
- **wdrażają strategie integracyjne sprzyjające inkluzji** – będą umieli wspierać nauczycieli i nauczycielki w tworzeniu społeczności klasowej, w której dzieci i uczniowie współpracują, wspierają się nawzajem i czują się zaangażowani. Będą potrafili doradzać w tworzeniu strategii integracyjnych, które sprzyjają integracji dzieci uczniów i uczennic z różnych środowisk, co pozytywnie wpłynie na ich poczucie przynależności i zaangażowania w życie grupy, klasy.

Treści modułu; liczba godzin: 15 godzin dydaktycznych

1. Wprowadzenie do modułu i kluczowe pojęcia (1 godzina dydaktyczna):

- **uwspólnienie pojęć:**
 - **edukacja włączająca:** definicja, główne cele, zasady oraz korzyści wynikających z implementacji edukacji włączającej w systemie szkolnym.
 - **grupa, klasa zróżnicowana:** analiza pojęcia zróżnicowania w grupie, klasie, uwzględniając różnice w zakresie możliwości intelektualnych, sensorycznych, kulturowych, językowych i społecznych.
 - **różnorodność potrzeb edukacyjnych:** rozpoznanie i zrozumienie różnorodnych potrzeb dzieci, uczniów i uczennic w kontekście ich indywidualnych predyspozycji i wyzwań.

2. Diagnoza pogłębiona – sposoby pozyskiwania danych (2 godziny dydaktyczne)

- **metody diagnozowania potrzeb przedszkola i szkoły:** przegląd narzędzi i metod stosowanych w identyfikacji potrzeb edukacyjnych dzieci, uczniów i uczennic oraz instytucji.
- **diagnoza pogłębiona – case study:** analiza przypadku jako metoda pogłębionego badania potrzeb edukacyjnych, z wykorzystaniem przykładowych studiów przypadku.
- **projektowanie wsparcia:** opracowanie strategii wsparcia na podstawie wyników diagnozy, uwzględniając indywidualne potrzeby dzieci, uczniów i uczennic oraz zasoby przedszkola, szkoły.

3. Zarządzanie procesem edukacyjnym w grupie, klasie zróżnicowanej (4 godziny dydaktyczne)

- **planowanie pracy dydaktycznej:** tworzenie planów dydaktycznych dostosowanych do różnorodnych potrzeb dzieci, uczniów i uczennic, z uwzględnieniem metod różnicowania treści, procesów i efektów nauczania.
- **narzędzia wspierające zarządzanie grupą, klasą:** przegląd narzędzi i technik, które wspierają efektywne zarządzanie klasą zróżnicowaną, w tym technologie edukacyjne i strategie organizacyjne.
- **budowanie klimatu sprzyjającego nauce:** techniki i działania mające na celu stworzenie środowiska nauki wspierającego różnorodność oraz inkluzję dzieci, uczniów i uczennic.

4. Metody oceniania w grupie, klasie zróżnicowanej (3 godziny dydaktyczne)

- **metody oceniania w zróżnicowanej grupie, klasie:** ocenianie, które uwzględnia różnorodne możliwości i potrzeby dzieci, uczniów i uczennic.
- **praktyczne strategie oceniania:** prezentacja konkretnych metod oceniania wspierających uczniów i uczennice o różnorodnych profilach edukacyjnych, takich jak ocenianie kształtujące, ocena opisowa, portfolio, projekty grupowe.

5. Mapowanie zasobów w środowisku lokalnym i współpraca międzysektorowa (2 godziny dydaktyczne)

- **identyfikacja zasobów lokalnych:** rozpoznawanie i identyfikacja potencjału instytucji, organizacji, osób i infrastruktury wspierających edukację otwartą dla wszystkich.
- **budowanie współpracy międzysektorowej:** nawiązywanie i rozwijanie relacji z różnymi sektorami (edukacyjnym, społecznym, zdrowotnym, kulturalnym) w celu wspierania edukacji otwartej dla wszystkich.
- **projektowanie działań integracyjnych:** planowanie i wdrażanie działań edukacyjnych i wychowawczych w oparciu o lokalne zasoby, dostosowanych do potrzeb przedszkoli i szkół ogólnodostępnych.
- **promowanie edukacji włączającej:** organizowanie warsztatów, spotkań i wydarzeń podkreślających korzyści płynące z edukacji otwartej dla wszystkich oraz zaangażowania lokalnych partnerów.

6. Wykorzystanie zasobów SCWEW i OWiT w pracy z grupą, klasą zróżnicowaną (1 godziny dydaktyczne)

- **zasoby SCWEW i ich wykorzystanie:** dostępne zasoby oferowane przez SCWEW, w tym wypożyczalnia sprzętu specjalistycznego, pomocy dydaktycznych i technologii asystujących oraz sposoby ich zastosowania w praktyce edukacyjnej.
- **zasoby OWiT:** przegląd zasobów dostępnych w OWiT oraz ich rola w procesie wspierania edukacji włączającej.
- **projektowanie zapotrzebowania na zasoby:** tworzenie planu wsparcia z wykorzystaniem zasobów edukacyjnych i organizacyjnych, a także z uwzględnieniem potrzeb grupy i klasy zróżnicowanej.

7. Strategie integracyjne sprzyjające inkluzji w grupie, klasie zróżnicowanej (2 godziny dydaktyczne)

- **budowanie społeczności klasowej:** techniki wspierające integrację uczniów i uczennic oraz tworzenie społeczności klasowej, sprzyjającej współpracy i wzajemnemu wsparciu.
- **dobre praktyki:** prezentacja przykładów skutecznych działań oraz strategii integracyjnych stosowanych w klasach zróżnicowanych, mających na celu zwiększenie poczucia przynależności i zaangażowania dzieci, uczniów i uczennic.

6.3. Moduł III. Wspieranie procesu edukacyjnego w grupie i klasie zróżnicowanej: ocena funkcjonalna, uniwersalne projektowanie w edukacji i zasady wczesnego wspomaganie rozwoju na etapie wychowania przedszkolnego

Zagadnienia koncentrują się na kluczowych elementach wsparcia gwarantujących efektywną edukację w zróżnicowanym środowisku. Pokazują znaczenie wczesnego wspomaganie rozwoju (WWR) na etapie wychowania przedszkolnego. Treści szkolenia akcentują rolę oceny funkcjonalnej w odniesieniu do rzeczywistych umiejętności oraz możliwości dzieci, uczniów i uczennic. Zasady uniwersalnego projektowania w edukacji (Universal Design for Learning – UDL) są prezentowane jako narzędzie do tworzenia elastycznych i dostępnych warunków nauczania, które odpowiadają na zróżnicowane potrzeby edukacyjne dzieci, uczniów i uczennic.

Tematyka moduł 3 - Wspieranie procesu edukacyjnego w grupie i klasie zróżnicowanej: ocena funkcjonalna, uniwersalne projektowanie w edukacji i zasady wczesnego wspomaganie rozwoju na etapie wychowania przedszkolnego.

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin dydaktycznych
1.	Wczesne wspomaganie rozwoju (WWR) na etapie wychowania przedszkolnego jako fundament wsparcia	3
2.	Ocena funkcjonalna – klucz do efektywnego wsparcia	4
3.	Uniwersalne Projektowanie w Edukacji (UDL)	3

4.	Rola i zadania nauczyciela współorganizującego w pracy z grupą , klasą zróżnicowaną	3
5.	Wykorzystanie zasobów ZPE (Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej) w pracy z grupą, klasą zróżnicowaną	2
Razem		15

Cel ogólny: przygotowanie uczestników do wspierania nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek przedszkoli i szkół ogólnodostępnych w tworzeniu elastycznych i dostępnych warunków nauczania, uwzględniając znaczenie wczesnego wspomaganie rozwoju (WWR), ocenę funkcjonalną oraz zasady uniwersalnego projektowania w edukacji (UDL) jako kluczowe elementy efektywnej edukacji w zróżnicowanym środowisku.

Cele szczegółowe:

Po zakończeniu szkolenia uczestnicy:

- **rozpoznają i wyjaśniają znaczenie Wczesnego Wspomagania Rozwoju (WWR)** – będą potrafili wyjaśnić rolę WWR na etapie wychowania przedszkolnego jako fundamentu wsparcia edukacyjnego. Nauczą się wspierać nauczycieli i nauczycielki, specjalistów i specjalistki w doborze metod wspomagających rozwój dzieci, takich jak terapie zajęciowe czy integracja sensoryczna, oraz w nawiązywaniu współpracy z rodzicami w zakresie diagnozy i monitorowania postępów dzieci.
- **stosują ocenę funkcjonalną rozumianą jako proces wspierający działania edukacyjne** – będą potrafili wspierać nauczycieli i nauczycielki w przeprowadzaniu oceny funkcjonalnej, w tym zbieraniu danych, prowadzeniu obserwacji i analizie wyników. Nauczą się wykorzystywać wyniki oceny funkcjonalnej do tworzenia indywidualnych programów wsparcia oraz dostosowywania metod i środowiska edukacyjnego do potrzeb dzieci. uczniów i uczennic.
- **wdrażają zasady Uniwersalnego Projektowania w Edukacji (UDL)** – będą rozumieli i potrafili przekazywać nauczycielom i nauczycielkom, specjalistom i specjalistkom kluczowe założenia UDL, takie jak elastyczność w reprezentacji treści, zaangażowaniu dzieci, uczniów i uczennic

oraz sposobach wyrażania wiedzy i umiejętności. Nauczą się wspierać nauczycieli w projektowaniu zajęć, lekcji dostosowanych do różnorodnych potrzeb i możliwości uczennic i uczniów oraz w wykorzystaniu narzędzi edukacyjnych i technologii wspomagających.

- **wspierają nauczycieli współorganizujących w pracy w grupie klasie zróżnicowanej** – będą potrafili określić i wyjaśnić rolę nauczyciela współorganizującego w grupie, klasie zróżnicowanej. Nauczą się wspierać nauczycieli współorganizujących w realizacji ich zadań, dostosowywaniu materiałów dydaktycznych, a także w organizowaniu współpracy z zespołem specjalistów i rodzicami na rzecz wsparcia dzieci, uczniów i uczennic.
- **korzystają z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej (ZPE)** – będą umieli zapoznać nauczycieli i nauczycielki, specjalistów i specjalistki z funkcjami ZPE jako narzędzia wspierającego proces nauczania w grupach, klasach zróżnicowanych. Nauczą się doradzać nauczycielom i nauczycielkom, specjalistom, specjalistkom, jak spersonalizować proces edukacyjny, dostosowywać zadania oraz monitorować postępy dzieci, uczniów i uczennic przy wykorzystaniu interaktywnych zasobów edukacyjnych, będą wykorzystywać zasoby ZPE do planowania i realizacji działań wspierających różnorodne potrzeby edukacyjne.

Treści modułu; liczba godzin: 15 godzin dydaktycznych

1. Wczesne wspomaganie rozwoju (WWR) na etapie wychowania przedszkolnego jako fundament wsparcia (3 godziny dydaktyczne)

- **rola WWR w edukacji włączającej na etapie wychowania przedszkolnego:** przegląd znaczenia wczesnego wspomaganie rozwoju w kontekście dzieci z różnorodnymi potrzebami edukacyjnymi oraz ich integracji w grupie rówieśniczej.
- **metody i techniki WWR na etapie wychowania przedszkolnego:** przedstawienie skutecznych metod wspomaganie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym, takich jak terapie zajęciowe, integracja sensoryczna, terapie mowy, oraz inne techniki wspierające rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny.
- **współpraca z rodzicami w procesie WWR na etapie wychowania przedszkolnego:** rola współpracy z rodzicami w kontekście diagnozy potrzeb dzieci, ustalania celów wsparcia oraz monitorowania postępów dziecka w środowisku przedszkolnym.

2. Ocena funkcjonalna – klucz do efektywnego wsparcia (4 godziny dydaktyczne)

- **definicja i cel oceny funkcjonalnej w edukacji:** wyjaśnienie pojęcia oceny funkcjonalnej i jej znaczenia w procesie diagnozy oraz planowania wsparcia edukacyjnego.
- **proces przeprowadzania oceny funkcjonalnej:** poziomy przeprowadzania oceny funkcjonalnej, w tym zbieranie danych, obserwacje, wywiady z rodzicami, nauczycielami i nauczycielkami oraz analiza wyników z wykorzystaniem m.in. arkusza KszOF.
- **wykorzystanie wyników oceny funkcjonalnej w planowaniu wsparcia:** przykłady wykorzystania wyników oceny funkcjonalnej do opracowywania programów wsparcia oraz dostosowywania metod nauczania i środowiska edukacyjnego.

3. Uniwersalne Projektowanie w Edukacji (UDL) (3 godziny dydaktyczne)

- **wprowadzenie do UDL:** zapoznanie uczestników i uczestniczki z zasadami uniwersalnego projektowania w edukacji, które opiera się na trzech filarach: reprezentacji treści, zaangażowaniu uczniów i uczennic oraz sposobach wyrażania wiedzy.
- **projektowanie zajęć, lekcji z wykorzystaniem UDL:** praktyczne podejście do projektowania zajęć, lekcji, które uwzględnia różnorodne style uczenia się, potrzeby i możliwości dzieci i uczniów, oferując elastyczne strategie nauczania.
- **narzędzia i zasoby wspierające UDL:** przegląd narzędzi i zasobów edukacyjnych (takich jak technologie wspomagające, materiały wizualne, multimedia) wspierających wdrażanie UDL w praktyce edukacyjnej.

4. Rola i zadania nauczyciela współorganizującego w pracy z grupą zróżnicowaną (3 godziny dydaktyczne)

- **rola i zadania nauczyciela współorganizującego:** rola nauczyciela współorganizującego w zespole nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek. Przedstawienie jego zadań w obszarze wsparcia dzieci, uczniów i uczennic z różnorodnymi potrzebami edukacyjnymi, odpowiedzialnego za organizację i adaptację procesu nauczania.
- **wsparcie procesu edukacyjnego:** zidentyfikowanie metod wsparcia dzieci, uczniów i uczennic w grupie, klasie zróżnicowanej, takich jak personalizacja edukacji, dostosowanie materiałów edukacyjnych oraz monitorowanie postępów.

- **współpraca z nauczycielami, nauczycielkami i specjalistami, specjalistkami:** sposoby efektywnej współpracy nauczyciela współorganizującego z innymi członkami zespołu (nauczycielami, psychologami, terapeutami) w celu zapewnienia kompleksowego wsparcia.
- **współpraca z rodzicami:** wskazówki dotyczące utrzymywania regularnej komunikacji z rodzicami, angażowania ich w proces edukacyjny i wspólnego rozwiązywania problemów.

5. Wykorzystanie zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej (ZPE) w pracy z klasą zróżnicowaną (2 godziny dydaktyczne)

- **zasoby ZPE jako wsparcie procesu nauczania:** przedstawienie ZPE jako narzędzia wspierającego nauczycieli i nauczycielek, uczniów i uczennic w pracy z klasą zróżnicowaną. ZPE umożliwia dostęp do materiałów edukacyjnych, interaktywnych zasobów i narzędzi wspierających różnorodne potrzeby dzieci i uczniów i uczennic.
- **efektywne wykorzystanie zasobów ZPE:** praktyczne wskazówki, jak wykorzystywać funkcje ZPE do personalizowania nauczania, dostosowywania zadań, monitorowania postępów uczniów oraz dostępu do materiałów wspomagających uczenie się (np. nagrania wideo, materiały audio, aplikacje).

6.4. Moduł IV. Realizacja wsparcia przez SCWEW oraz ocena jego efektywności

Zagadnienia koncentrują się na analizie sposobów realizacji wsparcia oferowanego przez Specjalistyczne Centra Wspierające Edukację Włączającą (SCWEW), ze szczególnym uwzględnieniem działań podejmowanych w przedszkolach oraz szkołach ogólnodostępnych. Treści szkolenia prezentują różnorodne metody i formy wsparcia zgodne z "Modelem funkcjonowania SCWEW", które odgrywają kluczową rolę w efektywnym wdrażaniu oferty wsparcia. Pozwalają na nabycie kompetencji związanych z ewaluacją i monitorowaniem, co jest niezbędne dla podnoszenia jakości świadczonego wsparcia.

Tematyka moduł 4 - Realizacja wsparcia przez SCWEW oraz ocena jego efektywności.

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin dydaktycznych
1.	Metody i formy wsparcia realizowane przez SCWEW	5

2.	Planowanie i organizacja działań wspierających	3
3.	Ocena efektywności działań SCWEW	4
4.	Przykłady i dobre praktyki realizacji wsparcia w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych	3
Razem		15

Cel ogólny: przygotowanie uczestników i uczestniczek do efektywnej realizacji wsparcia oferowanego przez Specjalistyczne Centra Wspierające Edukację Włączającą (SCWEW) w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Uczestnicy i uczestniczki zdobędą wiedzę na temat metod, form wsparcia oraz procesów ewaluacji, które pozwalają na skuteczne wdrażanie i monitorowanie działań, mających na celu poprawę jakości edukacji włączającej.

Cele szczegółowe:

Po zakończeniu szkolenia uczestnicy i uczestniczki:

- **rozumieją model SCWEW i jego rolę w edukacji włączającej** – będą rozumieć model SCWEW i jego cele, aby móc skutecznie stosować jego założenia w praktyce. Dzięki temu będą potrafili definiować zadania SCWEW oraz stosować jego założenia w procesie wdrażania edukacji włączającej w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych.
- **znają metody i formy wsparcia realizowane przez SCWEW** – nauczą się, w jaki sposób SCWEW może wspierać przedszkola i szkoły ogólnodostępne poprzez doradztwo, szkolenia, konsultacje specjalistyczne lekcje, zajęcia modelowe, superwizje szkolne oraz współpracę z placówkami edukacyjnymi, dostosowując ofertę wsparcia do potrzeb kadry przedszkoli, szkół ogólnodostępnych.
- **rozwiną umiejętności w zakresie planowania i organizowania działań wspierających** – zdobędą wiedzę na temat diagnozowania potrzeb przedszkoli i szkół ogólnodostępnych, tworzenia planów działań SCWEW, przydzielania ról w zespole oraz przygotowywania dokumentacji służącej realizacją działań.
- **nabędą umiejętności oceny efektywności działań SCWEW** – dowiedzą się, jak monitorować i ewaluować działania podejmowane przez SCWEW, stosując odpowiednie metody oceny (np.

ankiety, obserwacje, analiza danych) oraz poznają sposoby określania kryteriów efektywności, będą potrafili opracować strategie ewaluacji działań wspierających z uwzględnieniem długoterminowych rezultatów edukacyjnych i społecznych.

- **potrafią zaplanować działania** zapewniające trwałość funkcjonowania SCWEW po zakończeniu projektu.
- **poznają przykłady dobrych praktyk realizacji wsparcia** – zapoznają się z konkretnymi studiami przypadku z przedszkoli i szkół ogólnodostępnych, które wdrożyły działania wspierające edukację włączającą, oraz określają, które mogą być zastosowane w ich placówkach, analizują przykłady dobrych praktyk i wykorzystują je w planowaniu działań wspierających realizowanych przez SCWEW.

Treści modułu; liczba godzin: 15 godzin dydaktycznych

1. Metody i formy wsparcia realizowane przez SCWEW (5 godzin dydaktycznych)

- **przegląd działań wspierających oferowanych przez SCWEW:** różnorodne formy wsparcia oraz zasady współpracy z przedszkolami, szkołami ogólnodostępnymi.
- **współpraca z przedszkolami i szkołami ogólnodostępnymi:** analiza modeli współpracy SCWEW z instytucjami edukacyjnymi w celu dostosowania oferty wsparcia do potrzeb nauczycieli i specjalistów.
- **dobrze praktyki wsparcia:** prezentacja przykładów efektywnych działań wspierających, realizowanych przez SCWEW w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych.

2. Planowanie i organizacja działań wspierających (3 godziny dydaktyczne)

- **analiza potrzeb przedszkoli, szkół ogólnodostępnych:** przegląd metod diagnozowania potrzeb w kontekście wsparcia edukacji włączającej.
- **tworzenie planu działań SCWEW:** proces opracowywania strategicznego planu działań, uwzględniającego cele, zadania oraz harmonogram realizacji.
- **przydział ról i obowiązków w zespole SCWEW:** wyznaczenie ról i zakresu odpowiedzialności poszczególnych ekspertów w celu zapewnienia efektywnej realizacji zadań.
- **przykłady dokumentacji:** prezentacja dokumentów, takich jak plan wsparcia, harmonogramy oraz raporty ewaluacyjne.

- **wdrożenie działań zapewniających trwałość SCWEW** po zakończonym projekcie (diagnoza, planowanie, utrzymanie partnerów i pozyskiwanie nowych, skuteczność oddziaływania środowiskowego).

3. Ocena efektywności działań SCWEW (4 godziny dydaktyczne)

- **znaczenie monitorowania i ewaluacji działań:** znaczenie systematycznego monitorowania w ocenie jakości i skuteczności podejmowanych działań.
- **metody oceny efektywności wsparcia:** przegląd narzędzi i metod oceny, takich jak ankiety, obserwacje, analiza danych oraz konsultacje z kadrami przedszkoli, szkół ogólnodostępnych.
- **kryteria oceny efektywności wsparcia:** określenie kluczowych wskaźników efektywności, np. poziom zadowolenia nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek, postępy dzieci, uczniów i uczennic, niwelowanie barier w edukacji.
- **analiza wyników i wprowadzanie zmian:** przegląd procesu analizy wyników oceny oraz wdrażanie rekomendacji mających na celu doskonalenie działań wspierających.

4. Przykłady i dobre praktyki realizacji wsparcia w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych (3 godziny dydaktyczne)

- **prezentacja studiów przypadku:** konkretne przykłady wdrażania działań wspierających w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, z uwzględnieniem wyzwań i osiągniętych rezultatów.
- **wnioski i rekomendacje:** analiza wniosków oraz rekomendacje dotyczące efektywnych praktyk w zakresie wsparcia edukacyjnego.

6.5. Moduł V. Współnauczanie i budowanie relacji – metodyka pracy z dorosłymi w edukacji włączającej

Zagadnienia koncentrują się na metodyce pracy z dorosłymi, ze szczególnym uwzględnieniem nauczycieli i nauczycielek oraz specjalistów i specjalistek. Treści dotyczą zasad współnauczania oraz sposobów budowania relacji opartych na wzajemnym wsparciu i współpracy. Poruszane będą zagadnienia z zakresu rozwijania kompetencji interpersonalnych i integracji działań na rzecz osiągnięcia wspólnego celu. Prezentowane praktyczne narzędzia i metody wspierające efektywność pracy zespołowej. Uczestnicy modułu będą mieli możliwość zdobycia wiedzy na temat budowania

koalicji i porozumienia na rzecz inkluzji oraz kultury szkoły włączającej, ucząc się zasad współpracy z kadrami zarządzającą, środowiskiem lokalnym, organem prowadzącym, JST, organem nadzoru pedagogicznego.

Tematyka modułu 5 - Współnauczanie i budowanie relacji – metodyka pracy z dorosłymi w kontekście edukacji włączającej.

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin dydaktycznych
1.	Metodyka pracy z dorosłymi – zasady i specyfika	4
2.	Modele współnauczania w edukacji włączającej	4
3.	Budowanie relacji i koalicji na rzecz edukacji włączającej	4
4.	Praktyczne narzędzia wspierające efektywność pracy zespołowej	3
Razem		15

Cel ogólny: wyposażenie uczestników i uczestniczek w umiejętnościach niezbędnych do efektywnego stosowania współnauczania w kontekście edukacji włączającej oraz budowania silnych, wspierających relacji w zespołach edukacyjnych, w tym nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek i innych pracowników szkoły. Ważnym aspektem współnauczania jest także wypracowanie narzędzi służących zaspokajaniu indywidualnych potrzeb ucznia i uczennicy. Moduł ma na celu rozwój kompetencji interpersonalnych uczestników i uczestniczek oraz dostarczenie narzędzi umożliwiających współpracę w ramach kultury szkoły włączającej oraz zaproponowanie innych form współnauczania zamiast modelu "jeden uczy - drugi pomaga".

Cele szczegółowe:

Po zakończeniu szkolenia uczestnicy i uczestniczki:

- **rozumieją rolę współnauczania w edukacji włączającej** – zdobędą kompetencje umożliwiające wspieranie nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek w rozumieniu

definicji współnauczania, jego celów w edukacji włączającej oraz znaczenia budowania silnych relacji interpersonalnych dla tworzenia inkluzywnej kultury szkoły.

- **znają specyfikę pracy z dorosłymi** – nauczą się, jak dostosować metody i techniki pracy do specyfiki uczenia dorosłych, biorąc pod uwagę ich motywacje, potrzeby i doświadczenia, oraz jak angażować ich w proces edukacyjny poprzez aktywne uczestnictwo.
- **stosują modele współnauczania** – będą potrafili zaprezentować i wdrożyć różne modele współnauczania, takie jak nauczanie równoległe, zespołowe, alternatywne, oraz wspierające, uwzględniając role i odpowiedzialności nauczycieli i nauczycielek oraz specjalistów i specjalistek w tym procesie.
- **umieją budować koalicje na rzecz inkluzji w szkole** – zdobędą umiejętności budowania relacji z dyrektorami przedszkoli, szkół, rodzicami oraz innymi interesariuszami na rzecz inkluzji, a także będą potrafili tworzyć koalicje, które wspierają edukację włączającą.
- **potrafią organizować efektywną pracę zespołu** – zapoznają się z technikami pracy zespołowej, zarządzania czasem i zasobami, oraz narzędziami wspierającymi współpracę w zespole, które pozwolą na optymalizację procesów współpracy w kontekście realizacji celów edukacyjnych.
- **rozwiną kompetencje** w zakresie praktycznego zastosowania narzędzi wspierających efektywność pracy zespołowej w edukacji włączającej.
- **potrafią wdrożyć strategie budowania wspierających relacji** między członkami zespołu SCWEW oraz między nauczycielami i nauczycielkami, specjalistami i specjalistkami, rodzicami w celu wzmacniania działań na rzecz edukacji włączającej.

Treści modułu; liczba godzin: 15 godzin dydaktycznych

1. Metodyka pracy z dorosłymi – zasady i specyfika (4 godziny dydaktyczne)

- **specyfika uczenia dorosłych:** charakterystyka edukacji dorosłych, uwzględniająca ich doświadczenie, motywację oraz potrzeby uczenia się.
- **techniki pracy z dorosłymi:** przegląd efektywnych technik angażujących uczestników dorosłych, takich jak dyskusje, studia przypadków, symulacje oraz warsztaty interaktywne.
- **budowanie zaangażowania i partnerstwa:** strategie wspierania aktywnego uczestnictwa dorosłych w procesie uczenia się, wzmacnianie współpracy oraz partnerstwa między uczestnikami i uczestniczkami szkolenia.

2. Modele współnauczania w edukacji włączającej (4 godziny dydaktyczne)

- **różne formy współnauczania:** różne modele współnauczania, takie jak nauczanie równoległe, zespołowe, alternatywne, oraz wspierające.
- **role i odpowiedzialności nauczycieli i nauczycielek, specjalistów i specjalistek:** wyjaśnienie roli każdego członka zespołu współnauczającego oraz ich odpowiedzialności w procesie planowania i realizacji lekcji.
- **przykłady współnauczania w praktyce:** prezentacja konkretnych przykładów współnauczania w szkołach ogólnodostępnych, analizowanie przypadków, wyzwania oraz osiągnięte rezultaty. Tworzenie banku dobrych praktyk.

3. Budowanie relacji i koalicji na rzecz edukacji włączającej (4 godziny dydaktyczne)

- **zasady efektywnej współpracy z kadrami zarządzającą i innymi interesariuszami:** kluczowe zasady budowania relacji z dyrektorami, dyrektorkami przedszkoli, szkół, rodzicami, organami prowadzącymi przedszkola, szkoły oraz przedstawicielami społeczności lokalnej w celu wspierania edukacji włączającej.
- **budowanie koalicji na rzecz inkluzji:** strategie tworzenia koalicji, które wspierają inkluzję, zwiększają świadomość i zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron w procesie edukacyjnym.
- **strategie radzenia sobie z wyzwaniami:** identyfikacja potencjalnych wyzwań we współpracy oraz strategii i narzędzi do ich skutecznego przezwyciężania.

4. Praktyczne narzędzia wspierające efektywność pracy zespołowej (3 godziny dydaktyczne)

- **techniki pracy zespołowej:** przegląd metod wspierających efektywność zespołową, takich jak burza mózgów, spotkania problem-solving, facylitacja oraz narzędzia do zarządzania projektami.
- **zarządzanie czasem i zasobami:** strategia zarządzania czasem oraz zasobami zespołu w celu optymalizacji procesów współpracy i realizacji celów edukacyjnych.
- **przykłady narzędzi do współpracy:** prezentacja narzędzi cyfrowych (takich jak platformy e-learningowe, aplikacje do zarządzania projektami), wspierających komunikację i koordynację pracy zespołowej.

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl